

Дисципліна	Вибіркова дисципліна 8 «Виразальні можливості синтаксису української мови в різностильових текстах»
Рівень ВО	Перший (бакалаврський) рівень
Назва спеціальності / освітньо-професійної програми	035 Філологія / Українська мова та література. Світова література.
Форма навчання	денна
Курс, семестр, протяжність	3 курс, 6 семестр
Семестровий контроль	залік
Обсяг годин (усього: з них лекції/ практичні)	5 кредитів – 150 годин (52 год. лекцій, 10 год. консультацій, 88 год. самостійної роботи)
Мова викладання	українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	кафедра української мови
Автор дисципліни	Межов Олександр Григорович , доктор філологічних наук, професор кафедри української мови
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	Попередньо вивчена хоча б одна з дисциплін «Синтаксис української мови», «Практикум з української мови», «Практикум з українського правопису», «Практичний курс української мови», «Правописна й культуромовна компетентність учителя», «Сучасна українська літературна мова», «Культура мови», «Українська мова за професійним спрямуванням» (рівень бакалаврату).
Що буде вивчатися	Виразальні потужності синтаксису у взаємодії з лексичними й морфолого-словотвірними засобами мовної експресії. Основні джерела експресивного синтаксису: синтаксична синонімія, варіантність синтаксичних одиниць, лексичне наповнення компонентів, стилістичні фігури. Синтаксична синонімія, варіантність і дериваційні відношення різнотипних словосполучень, простих речень та словосполучень, повних і неповних конструкцій, двоскладних й односкладних речень, активних і пасивних конструкцій, простих та складних речень, складнопідрядних, складносурядних і безсполучникових структур, ускладнених простих і складних речень, синтаксичних форм слова тощо. Виразальні можливості синтаксичних одиниць і категорій у текстах художнього, публіцистичного, інформаційного, науково-популярного, епістолярного, конфесійного, розмовного та інших стилів української мови. Фігури поетичного синтаксису в різностильових текстах: інверсія, паралелізм, антитеза, ампліфікація, градація, асиндетон, полісиндетон, еліipsis, анафора, епіфора, період, парцеляція, риторичні звертання, крапки, авторська пунктуація тощо. Комунікативно-прагматичні функції виразальних засобів синтаксису в

	художніх, інформаційних, публіцистичних та епістолярних текстах. Новітні тенденції синтаксиса та пунктуації українського постмодерністського художнього дискурсу та медіатекстах початку XXI ст.
Чому це цікаво / треба вивчати	У жанрово-стильових різновидах української мови початку XXI ст. простежуємо інноваційні динамічні процеси не лише в лексиці й словотворенні, а й синтаксисі та пунктуації з їх потужними виражальними можливостями передовсім в художній літературі та публіцистиці. Майбутні філологи та вчителі-словесники, журналісти й редактори, копірайтери й контент-менеджери, менеджери з реклами та зв'язків із громадськістю повинні не тільки досконало знати граматику української мови, вміти аналізувати й оцінювати виражальні можливості синтаксису у текстах різних стилів, а й самостійно конструювати власні висловлювання, використовуючи синтаксичні засоби увиразнення мови з метою ефективного комунікативно-прагматичного впливу на читача або слухача. Саме тому й потрібно вивчати цей курс, який неодмінно стане корисним для Вашої майбутньої професійної діяльності.
Чого можна навчитися (результати навчання)	1) аналізувати й оцінювати виражальні можливості синтаксичних одиниць і фігур у різностильових текстах, зокрема їхню роль в реалізації комунікативно-прагматичних функцій; 2) досконало володіти багатством синтаксичних ресурсів української мови, вільно, гнучко й ефективно їх використовувати в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування, влучно й образно висловлювати думки для успішного розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя, зокрема професійній діяльності. 3) самостійно будувати власні висловлювання в різних стилях і жанрах спілкування, доцільно використовуючи синтаксичні й пунктуаційні засоби увиразнення; 4) редагувати й удосконалювати художні, публіцистичні, інформаційно-рекламні тексти шляхом влучного введення синтаксичних експресем й образних засобів для ефективного мовленнєвого впливу на адресата, його свідомість та емоційно-психічну сферу.
Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)	Глибоко вивчаючи й аналізуючи розмаїття виражальних засобів синтаксису, інноваційні процеси в ньому, володіючи багатством синтаксичних конструкцій, усвідомлюючи їхній комунікативно-прагматичний потенціал, майбутній фахівець зможе у практичній діяльності належно оцінювати своє або чуже мовлення, художні, публіцистичні, інформаційні та інші тексти, доцільно використовувати у власних висловленнях синтаксичну синонімію й варіантність простих речень і словосполучень, двоскладних й односкладних, активних і пасивних, повних і неповних, простих і складних конструкцій, синтаксичних форм слова тощо; виражальні можливості синтаксичних одиниць та категорій; фігури експресивного синтаксису в усіх жанрово-стильових різновидах української мови для реалізації комунікативно-прагматичних завдань у різних видах професійної діяльності.
Інформаційне забезпечення та/або web-посилання	Силабус, література та інтернет-ресурси, презентації, тексти для аналізу виражальних засобів синтаксису, комплекс питань та завдань для самоперевірки і контролю.
Здійснити вибір	<u>«ПС-Журнал успішності-Web»</u>